

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Київський національний лінгвістичний університет
Національний університет «Львівська політехніка»
Ужгородський національний університет
Тернопільський національний економічний університет
Полесский государственный университет
Uniwersytet Jagielloński
Malopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji (Польща)
Minnesota State University (США)
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej –
Rotella Acropire Invest Company (США)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції

27–28 травня 2015 р., Україна, м. Івано-Франківськ

Івано-Франківськ
2015

УДК 33(477)
ББК 65.0(4Укр)
П78

Відповідальний за випуск – Пилипів Н.І., д.е.н., професор, за-
відувач кафедрою теоретичної і прикладної економіки ДВНЗ “При-
карпатський національний університет імені Василя Стефаника”.

Матеріали подано у авторській редакції.

*Відповідальність за зміст матеріалів, їх відповідність вимогам
чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних
несуть автори.*

П78 Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіонів:
Матеріали Міжнародно науково-практичної інтернет-конференції 27–28
травня 2015 р. – Івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, – 189 с.

ISBN 978-966-96949-х-х

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіонів”, в яких роз-
глядаються теоретичні, методологічні, організаційні та методичні аспекти розвит-
ку економіки і управління національним господарством та підприємством, пита-
ння формування фінансово-кредитної системи, обліково-аналітичного забезпечення
і аудиту та вирішення проблем, що пов’язані із соціально-економічним розвитком
регіонів.

Видання призначене для науковців, викладачів, фахівців підприємств та
представників органів влади, причетних до питань соціально-економічного роз-
витку, студентів.

**УДК 33(477)
ББК 65.0(4Укр)**

ISBN 978-966-96949-х-х

© ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника», 2015
© Видавець Віктор Дяків, 2015

діяльність) : терміни, поняття, персоналії / В.С. Іфтемічук, В.А. Григорьев, М.І. Маниліч, Г.Д. Шутак. – [за наук. ред. Г.І. Башнянина і В.С. Іфтемічука]. – К. : Магнолія плюс, 2004. – 688 с.

О. Ємець
к.е.н., доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки
І. Василечко
студентка спеціальності «Облік і аудит» ОКР «спеціаліст»
ДНУЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах формування ринкових відносин на рівні підприємства важливого значення набуває інформація про фінансові результати [1, С.142]. Фінансовим результатом може бути: прибуток або збиток.

Прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.

Збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

Узагальнення інформації про фінансові результати діяльності підприємства ведеться на рахунок 97 «Фінансові результати» [2].

За кредитом рахунку 79 «Фінансові результати» відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, за дебетом – суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, також належна сума нарахованого податку на прибуток.

Сальдо рахунку при його закритті списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

Рахунок 79 «Фінансові результати» має такі субрахунки:

791 «Результат операційної діяльності»

792 «Результат фінансових операцій»

793 «Результат іншої діяльності»

На субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» визначається прибуток (збиток) від операційної діяльності підприємства. За кредитом субрахунку відображається в порядку закриття рахунків сума доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг та від іншої операційної діяльності (рахунки 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід»), за дебетом – сума в порядку закриття рахунків обліку собівартості реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат (90 «Собівартість реалізації», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності»).

На субрахунку 792 “Результат фінансових операцій” визначається прибуток (збиток) від фінансових операцій підприємства. За кредитом субрахунку відображається списання суми в порядку закриття рахунків обліку доходів від участі в капіталі та інших фінансових доходів, за дебетом – списання фінансових витрат з рахунків 95 “Фінансові витрати” та 96 “Втрати від участі в капіталі”.

На субрахунку 793 “Результат від іншої діяльності” визначається прибуток (збиток) від іншої діяльності підприємства. За кредитом рахунку відображається списання суми в порядку закриття рахунків обліку доходів від інвестиційної та іншої діяльності підприємства, за дебетом – списання витрат з рахунку 97 “Інші витрати”.

Підприємства, які для узагальнення інформації про витрати застосовують тільки рахунки класу 8 “Витрати за елементами”, субрахунки рахунку 79 дебетують у кореспонденції з кредитом рахунків 23 “Виробництво”, 26 “Готова продукція”, 27 “Продукція сільськогосподарського виробництва” і з кредитом рахунків класу 8 “Витрати за елементами” у порядку закриття цих рахунків (таблиця 1).

Таблиця 1

Рахунок 79 “Фінансові результати” кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
23 “Виробництво”	44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”
26 “Готова продукція”	70 “Доходи від реалізації”
44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”	71 “Інший операційний дохід”
70 “Доходи від реалізації”	72 “Дохід від участі в капіталі”
80 “Матеріальні витрати”	73 “Інші фінансові доходи”
81 “Витрати на оплату праці”	74 “Інші доходи”
82 “Відрахування на соціальні заходи”	98 “Податок на прибуток”
83 “Амортизація”	
84 “Інші операційні витрати”	
85 “Інші затрати”	
90 “Собівартість реалізації”	
92 “Адміністративні витрати”	
93 “Витрати на збут”	
94 “Інші витрати операційної діяльності”	
95 “Фінансові витрати”	
96 “Втрати від участі в капіталі”	
97 “Інші витрати”	
98 “Податок на прибуток”	

Терміни, що використовуються в національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку, мають такі значення [3].

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) – звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід.

Доходи – збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників).

Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками).

Сукупний дохід – зміни у власному капіталі протягом звітного періоду внаслідок господарських операцій та інших подій (за винятком змін капіталу за рахунок операцій з власниками).

Обране підприємство є суб'єктом малого підприємництва, та застосовує спрощену систему обліку та звітності (таблиця 2).

Таблиця 2

**Звіт про фінансові результати
ТзОВ “Галицька аграрна компанія” за 2014 р.**

Стаття	Код рядка	За звітний період
1	2	3
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	14101,3
Інші операційні доходи	2120	–
Інші доходи	2240	1679,6
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	15780,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(15163,1)
Інші операційні витрати	2180	(254,5)
Інші витрати	2270	(–)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(15417,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	363,3
Податок на прибуток	2300	(65,6)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	297,7

У звіті про фінансові результати розкривається інформація про доходи, витрати, прибутки і збитки, інший сукупний дохід та сукупний дохід підприємства за звітний період.

Проаналізовані доходи й витрати на сільськогосподарському підприємстві найчастіше щоквартально підлягають списанню на фінансовий результат у розрізі субрахунків, але визначення собі-

вартості готової продукції є можливим тільки в кінці звітного року. На жаль, практика ведення обліку доходів, витрат та фінансових результатів свідчить про його спрямованість на складання фінансової, податкової й статистичної звітності, тоді як деталізація інформації за центрами відповідальності з метою ведення аналітичного обліку та здійснення контролю відсутня, що пояснюється низьким рівнем автоматизації ведення обліку.

Отже, аналіз фінансово-економічних результатів діяльності сільськогосподарського підприємства є необхідною умовою ефективного управління доходами і витратами з метою збільшення прибутку та підвищення рентабельності. Від того, наскільки якісно проведено аналіз фінансових результатів, визначено основні чинники, що його забезпечують, залежить подальша результативність діяльності підприємства.

Аудитор має перевірити правильність відображення у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності доходу підприємства, витрат діяльності, результатів діяльності (Доходи – Витрати = Прибуток або Витрати – Доходи = Збиток).

На аграрних підприємствах головним напрямом удосконалення є розробка і впровадження в практику моделі взаємодії системи бухгалтерського і статистичного обліку та оподаткування, тобто фінансова, статистична, податкова та інші види звітності повинні ґрунтуватися на даних бухгалтерського обліку, як це передбачено українським законодавством.

1. Ємець О. І. Економічний зміст та значення поняття “фінансові результати” / О. І. Ємець, Т. Т. Проців // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток національної економіки: методологія та практика» (м. Івано-Франківськ, 15–16 квітня 2014 р.). – Тернопіль : Крок, 2014. – С. 141–143.

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань від 30.11.1999 р. № 291/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/page16>. – Назва з екрана.

3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Мінфін України; Наказ, Положення, Стандарт від 07.02.201 р. № 73 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. – Назва з екрана.